

Zdravljenje raka prostate z elektrokemoterapijo. Varnost, učinkovitost in klinične izkušnje pri 144 bolnikih

Stevanovic M, Heringer M, Hjouj M, Zanasi A, de Terlizzi F, Stehling MK

Izhodišča. Rak prostate je pogost rak pri moških v razvitih državah. Zdravljenje je odvisno od stadija bolezni; fokalna terapija pa predstavlja vmesni obliko zdravljenja, ki ima manjšo toksičnost v primerjavi z radikalno prostatektomijo in boljši nadzor bolezni kot aktivno spremljanje bolnika. Poročamo o prvi retrospektivni analizi bolnikov z rakom prostate, ki smo jih zdravili z elektrokemoterapijo v centru *Vitus Prostate Centre* v Offenbachu.

Bolniki in metode. V raziskavo smo vključili 144 moških z rakom prostate, ki niso bili primerni za standardna zdravljenja ali so jih zavrnili, in smo jih zdravili z elektrokemoterapijo. Bolnike smo spremljali s testi prostatičnega specifičnega antigena (PSA) in preiskavami MR ter ocenjevali toksičnost in genitourinarne funkcije s pomočjo standardnih vprašalnikov. Lokalni odgovor na zdravljenje smo ocenjevali z MR 3 mesece po zdravljenju, v skladu s kriteriji RECIST za solidne tumorje.

Rezultati. Postopek zdravljenja je bil tehnično uspešen pri vseh bolnikih. Zdravljenje so dobro prenašali. Pojavili so se zgolj blagi in začasni neželeni učinki. Uriniranje brez izrazitih motenj in erektilna funkcija sta bila večinoma ohranjena. Popoln odgovor na zdravljenje smo ugotovili pri 75 % ocenjevanih bolnikov, delni odgovor pri 18 %, stabilno bolezen pri 5 % in napredovanje bolezni pri 2 %. Kratkoročni odziv je bil povezan s stadijem bolezni TNM ($p < 0,05$), oceno stopnje bolezni po Gleasonu ($p = 0,0066$) in ravni PSA pred elektrokemoterapijo ($p = 0,0070$). Med spremljanjem smo pri 18 bolnikih (13 %) ugotovili napredovanje bolezni; 1-letno preživetje brez napredovanja bolezni je bilo 88 % (95 % IZ 80–97 %) in je bil pomembno povezano s stadijem bolezni in ravni PSA pred zdravljenjem.

Zaključki. Elektrokemoterapija je izvedljivo, varno in učinkovito zdravljenje raka prostate z izredno nizko toksičnostjo in blagimi stranskimi učinki. Predhodni izsledki nakazujejo, da ponuja obetavne rezultate v smislu lokalnega nadzora bolezni v zgodnjih stadijih tumorjev, pa tudi v lokalno napredovalih primerih, kjer se druga zdravljenja ne kažejo izvedljiva.